

Ebu Hüreyre (ra) neden çok hadis rivayet etti?

H. B. Rumuzlu okuyucumuz: “Ebu Hüreyre gerçekten güvenilir birisi midir? Neden çok hadis rivayet etmiştir?”

Ebu Hüreyre (ra) bir sahabedir. Hadislerine elbette güvenilir. Fakat Ebu Hüreyre (ra) güçlü bir hafızaya sahip olmakla beraber, fakih değildi. Yani hadisleri ve âyetleri muhakeme etmez ve hüküm çıkarmazdı. Bazen rivayetleri arasında nesholmuş, hükmü başka bir hadisle veya âyetle kaldırılmış rivayetler de olurdu. Bu sebeple Hanefiler Ebu Hüreyre'nin (ra) rivayetleri veya başka bir rivayet, eğer bir âyetle veya başka sahih bir hadisle çeliştiğinde, o âyeti veya hadisi esas alırlardı.

Fakat bu durum, Ebu Hüreyre'nin (ra) güvenilirliğine gölge düşüren bir husus değildir. Her ilim elbette farklı bir kabiliyet ister ve bir insandan her kabiliyet beklenmez.

Ebu Hüreyre (ra) neden çok hadis rivayet etmiştir?

- 1- İşittiğini unutmayan güçlü bir hafızaya sahipti.
- 2- Suffa ashabındandı. Başkaları kendi işiyle meşgulken, Ebu Hüreyre (ra) bazen aç, bazen yarı tok, Resulullah'ın (asm) yanından hiç ayrılmazdı.
- 3- İlim öğrenmeye âşıktı. Resulullah'tan (asm) duyduğu her sözü hayranlıkla ezberler, ondan hiçbir şeyi unutmazdı.
- 4- Duyduklarını unutmamak için güçlü bir hafızaya sahip olma konusunda Resulullah'ın (asm) hususî duâsına mazhar olmuştu.¹
- 5- Ömrünü Resulullah'tan (asm) hadis öğrenmeye ve bunu nakletmeye adanmıştı.
- 6- Uzun ömürlü olmuş, Resulullah'ın (asm) vefatından sonra yaklaşık yarım asır daha yaşamıştır.

Dolayısıyla Ebu Hüreyre (ra) evet çok hadis rivayet etmiştir. Belki Ebu Hüreyre (ra)

adına hadis uyduranlar da olmuştur. Fakat bütün bunları hadis uleması tek tek tetkik etmişler, uydurulmuş olanını sıhhatlisinden ayırmışlar ve kütüb-ü sitte veya kütüb-ü tis'a gibi dev bir hadis külliyatı miras bırakmışlardır.

Dolayısıyla Ebu Hüreyre (ra) -haşa- meczup veya yalancı değildir. Bu günkü hadis mirasının temelindeki sahabedir. Duyduklarını aynen nakletmekten başka bir kusuru yoktur. Bu gün bizim Ebu Hüreyre'ye (ra) sadece duâ borcumuz vardır. Allah ondan razı olsun.

İLMİ GİZLEMEK GÜNAHTIR

Ebu Hüreyre (ra) sahabe içerisinde en çok hadis rivayet etmesiyle tanınan bir hadis hafızıdır. Evet; Ebu Hüreyre (ra) bu yönüyle daha sahabe zamanında eleştirilmiştir. Hz. Ömer'in (ra) Ebu Hüreyre'yi çağırıp şöyle çıktığı rivayet olunur:

“Ya hadis rivayetini bırakırsın, ya da seni Devs topraklarına sürerim!”

Fakat Ebu Hüreyre (ra) hafızasında çok hadis bulunduğunu, bu hadisleri bizzat Resulullah'tan (asm) veya ashabından işittiğini, herkes kendi işiyle meşgulken kendisinin boğazı tokluğuna Resulullah'ın (asm) yanından ayrılmadığından Resulullah'tan (asm) çok hadis işittiğini, bunları gizlemenin de günah olduğunu, böyle bir vebal ile yaşamaktan Allah'a sığındığını söylüyor. Hz. Ömer (ra) bu defa:

“Peki, falancanın evinde Resulullah'la (asm) birlikteyken sen de var mıydın?”

Ebu Hüreyre (ra):

“Evet, oradaydım. Bunu neden sorduğunu da biliyorum. Resulullah (asm) orada: ‘Kim bana bile bile yalan isnat ederse ateşteki yerine hazırlansın.’ buyurmuştu. Bana bunu hatırlatmak istedin!” deyince Hazret-i Ömer (ra):

“Var git öyleyse, bildiğin hadisleri rivayet etmeye devam et!” dedi.2

SAİD NURSÎ HÜREYRE'NİN (RA) HAKKINI TESLİM ETMİŞTİR

Ebu Hüreyre (ra), Peygamber Efendimiz'in “Ashabım yıldızlar gibidir. Hangisine uyarsanız doğruyu bulursunuz.”3 buyurduğu Ashab-ı Kiram'dandır. Dolayısıyla Ashab-ı Kiram'dan herhangi birisine meczup veya deli diyerek tezyif edip, bu adeseyle dini doğru anlattığını ileri sürmek başlı başına bir meczupluktur. Ehl-i sünnet âlimlerinin ittifakıyla sahabenin hepsi adildir. Naklettikleri hadislere güvenilir.

Said Nursî'nin (ra) Ebu Hüreyre (ra) hakkında söyledikleri, ehl-i sünnet âlimlerinin bin seneden beri söylediklerinin teyidinden ibarettir. Said Nursî, önceki binlerce ehl-i sünnet âlimi gibi ilimde ve adalette Ebu Hüreyre'nin (ra) hakkını teslim etmiştir.

Dipnotlar:

- 1-** Bediüzzaman, Mektubat (yeni tanzim), s. 146; Buharî, İlim: 42; Menâkıb: 28; Büyû': 1; Hars: 21; Müslim, Fedâilü's-Sahâbe: 159, no. 2492; Tirmizî, Menâkıb: 46, 47; Müsned, 2:240, 274, 428
- 2-** İbn-i Kesir, El-Bidaye, 7/107; Zehebî, Siyer, 2/603
- 3-** Beyhaki, el-Medhal, s. 162-3, No:152